

Täysistunto

Keskiviikko 13.5.2020 klo 14.01—19.20

10. Hallituksen esitys eduskunnalle liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön COVID-19-epidemiasta johtuvien poikkeusolojen vuoksi tehtäviksi väliaikaisiksi muutoksiksi

Hallituksen esitys HE 62/2020 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 3/2020 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 3/2020 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

17.35 **Suna Kymäläinen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Käsillä on hallituksen esitys 62/2020, joka koskee väliaikaisia muutoksia liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön koronavirusepidemiasta johtuen. Muutoksilla helpotetaan kansalaisten ja yritysten toimintaa sekä turvataan kuljetusten toimiminen. Esitys sisältää lähinnä määräaikoihin ja toimitettaviin asiakirjoihin liittyviä muutoksia tie- ja rautatieliikennettä sekä merenkulkua koskeviin säännöksiin. Valiokunta on saanut laajasti asiantuntijalausuntoja, joissa esitystä on puollettu. Joihinkin epäselviin kohtiin on kiinnitetty huomiota, ja valiokunta on selvittänyt niitä mietinnössään, josta voisin jo tässä vaiheessa todeta, että valiokunnan mietintö on yksimielinen.

Arvoisa herra puhemies! Huomiota kiinnitettiin lainkohtaan, joka koskee luokituslaitoksen työntekijään sovellettavaa rikosoikeudellista virkavastuuta. Valiokunta täsmentää mietinnössään, että todistuksen antaminen on osa tarkastusta ja todistus annetaan nimenomaan tarkastuksen perusteella, eli turvatarkastus ja todistus liittyvät kiinteästi toisiinsa. Näin ollen rikosoikeudellinen vastuu koskee molempia ehdotettuja toimenpiteitä.

Merenkulussa voidaan pakottavista syistä myöntää erivapauksia aluksilla vaaditusta pätevyydestä. Erivapaus voidaan myöntää, jos menettely ei aiheuta vaaraa ihmishengelle, omaisuudelle eikä ympäristölle. Erivapaus ei saa olla voimassa yli kuutta kuukautta kerrallaan. Valiokunta täsmentää mietinnössään, että erivapaus voitaisiin tarvittaessa myöntää myös sellaisille henkilöille, joilla tätä ei ole ennen ollut.

Hallituksen esityksen laatimisen jälkeen Euroopan komissio antoi 29.4.2020 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi erityisistä väliaikaisista toimenpiteistä covid-19-tartuntaepidemian johdosta koskien eräiden todistusten, lupien ja valtuuksien voimassaoloa sekä tiettyjen määräaikaisten tarkastusten ja koulutusten lykkäämistä liikennealan lainsäädännössä. Ehdotus oli yksi neljästä liikennealan asetusehdotuksesta, joiden tavoitteena on helpottaa liikenteen toimialan toimintaa koronaepidemian aikana lisäämällä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2020 vp

joustavuutta ja poistamalla hallinnollisia esteitä liikenteessä. Liikenne- ja viestintäministeriö kiinnitti valiokunnan huomiota siihen, että näissä säädösehdoituksissa säädetään osin samoista asioista kuin nyt käsitellyssä olevassa hallituksen esityksessä. Tämän vuoksi valiokunta on mietinnössään liikenne- ja viestintäministeriön ehdottamalla tavalla hylännyt hallituksen esitykseen sisältyvän ensimmäisen lakiehdotuksen eli ajokorttilain ja poistanut laista liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta kolme pykälää.

17.38 Päivi Räsänen kd: Herra puhemies! Lähetekeskustelussa, kun tätä käsitelimme, oli erityisesti tämä ajokorttilaki esillä ja siinä tämä hallituksen esitys siitä, että tähän tulisi tämä viiden kuukauden jousto lääkärinlausunnon hankkimiseen aina sinne lokakuun viimeiseen päivään saakka, jonka tarkoituksena oli tietysti se, että kansalaisten ei tarvitse välttämättä lähteä sinne lääkäriin hakeutumaan tätä lausuntoa hakemaan.

Nyt sitten todellakin, niin kuin valiokunnan puheenjohtaja totesi, tämä Euroopan komission ehdotus menee tämän kanssa jollakin tavalla päällekkäin. Nyt olisi kyllä kovin kiinnostavaa kuulla, jos valiokunnan puheenjohtaja voisi vähän tarkemmin kertoa, mitä tämä konkreettisesti nyt tarkoittaa. Tuleeko siihen tällainen samanlainen kesän yli sinne syksyyn ulottuva jousto? Se on tietysti kansalaisten kannalta hyvin kiinnostavaa, täytyykö nyt lähteä sitä ajokorttilausuntoa uusimaan vai ei vai tuleeko nyt sitten tämän Euroopan unionin jonkinlaisen asetuksen kautta suoraan tämä sama joustomahdollisuus, koska tällä perusteella tämä on hylätty. Täällä todetaan, että säädösehdoituksessa säädetään osin samoista asioista kuin nyt käsitellyssä olevassa hallituksen esityksessä ja tämän vuoksi valiokunta on hylännyt nämä pykälät. Kansanedustajana olisin ehkä toivonut hiukan yksityiskohtaisempaa selvitystä tähän mietintöön juuri tästä komission ehdotuksesta: mitä se täsmällisesti pitää sisällään.

Sinänsä totean, että kun tänään juuri keskustelimme tästä kasvavasta hoitovelasta ja siitä, että ihmiset eivät hakeudu sinne lääkärin vastaanotolle, niin on kyllä toisaalta hyvä, että tämä hylättiin ihan siitakin syystä, jos se nyt sitä tarkoittaa, että tätä joustoa ei ole. Eli lääkärit tekevät tällä hetkellä työtään hiukan vajaateholla, ja sen takia olisi suositeltavaa, että kaikki, jotka sen ajan sinne terveyskeskukseen saavat ajokorttilausuntoa varten, myös sen käyttäisivät.

17.41 Matias Marttinen kok: Arvoisa herra puhemies! Täällä valiokunnan puheenjohtaja kuvasi hyvin mietinnön sisältöä. Kuten täällä jo lähetekeskustelussa kävimme läpi, alun perinhan liikenne- ja viestintäministeriö valmisti esityksen johtuen tästä korona-ajasta ja tarvittavista joustoista tieliikennelainsäädäntöön ja lupiin ja myös merenkulkuun, muun muassa. Mutta, herra puhemies, niin kuin täällä on nyt tullut esille, on totta, että tämä käsittely on ollut meille ehkä hieman haastava johtuen siitä, että samaan aikaan kun olemme kansallisesti käyneet läpi tätä meidän omaa lainsäädäntöä, minkä tyyppisiä joustoja meidän täytyy tänne saada, samaan aikaan taas Euroopan komissio on vienyt eteenpäin vastaavasti tätä omaa valmisteluaan. Oma käsitykseni on se, että komissio on nyt tosiaan pääosin esittämässä asetuksella toimeenpantavaa lainsäädäntöä, jolloin tietysti on selvää, että se sitten suoraan vain implementoidaan täällä meillä kotimaassa, ja myös tästä johtuen sitten valiokunnassa tehtiin päätös, että esimerkiksi ajokorttilainsäädännön kokonaisuus tässä kohtaa tuosta paketista irrotettiin.

Herra puhemies! Tosiaan yritin tänään nyt kaivaa ja katsoa, missä kohtaa tämä lainsäädännön käsittely on menossa Brysselissä, mutta en saanut aivan täyttä varmuutta siihen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2020 vp

Näyttää siltä, että neuvottelut siellä ovat osin ainakin viivästyneet, ja tietysti meidän täytyy eduskunnassa seurata hyvin tarkkaan, miten se asia menee siellä päässä sitten taas vastaavasti eteenpäin.

Herra puhemies! Totean aivan lyhyesti vielä loppuun tästä katsastusasiasta, koska siitä myös keskusteltiin aika paljon aikaisemmassa vaiheessa ja totesin jo silloin, että on minusta täysin perusteltua, että vastuuministeri päätti jättää tuomatta eduskuntaan pykälät, joilla katsastusaikoja olisi viety eteenpäin. Mutta nytten taas vastaavasti Euroopan komissio on omissa esityksissään nostanut esille myös katsastustoimialan, ja siellä on ollut esillä tällainen opt-out-mahdollisuus, jolla voitaisiin tarjota jäsenmaille mahdollisuus jättää osin tai kokonaan soveltamatta nämä säännökset. Tässä on kyllä nyt aika tarkkan euron paikka myös maan hallituksella valvoa sitä asiaa, niin että se esitys, mikä lopulta sitten tullaan neuvottelemaan, on sisällöltään sellainen, että me voimme täällä Suomessa toteuttaa parhaalla tavalla nyt alaa koskevat sääntelyt ja että nyt sillä EU-tason sääntelyllä ei tuoda meille taas vastaavasti uutta ongelmaa, kun olemme täällä pystyneet asian jo järkevästi sitten selvittämään.

17.44 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Todellakin, kun tämä liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö tuli tänne pöydälle, niin tässä varmaan aika monikin hieraisi silmiään ja totesi, että ai, näinkö tässä kävikin, että suurin osa tästä lainsäädännöstä omaehtoisesti ollaan poistamassa, koska tämä asetusehdotus on nyt sitten sieltä tulossa ja katsotaan, että se on tätä lakiehdotusta kattavampi, ja sitä kautta sitten tätä ajokorttilain väliaikaista muuttamista koskevaa lakiehdotusta esitetään hylättäväksi.

Niin kuin tuossa edustaja Räsänen totesi, niin itsekin olisin kyllä ihan mielenkiinnolla halunnut vähän tarkemmin selvitystä tästä kattavuudesta, koska huomasin, että täällä lähetekeskustelussakin paljon puhuttaneeseen asiaan elikkä näihin ammattipätevyystutkintoihin liittyvä kohta on myöskin nyt sitten hylätty eli kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyyden voimassaolon jatkumiseen liittyvät joustot, mitä oli tarkoitus tuoda. Ilmeisesti tämäkin kohta lienee siinä asetusehdotuksessa otettu jollakin tavalla huomioon, vai liittyyköhän tähän sitten kenties joitakin muita syitä, miksi tämä on katsottu hylättäväksi?

Niin kuin silloin lähetekeskustelussa asiaa käytiin läpi, niin tässäkinhan kuitenkin kaiken kaikkiaan ajatuksena oli se, että pyritään ennen kaikkea näitten riskiryhmien suojelemiseen ja sitten myöskin siihen joustamiseen, mikä nyt voitaisiin näitten määräaikojen suhteen tehdä.

Ehkä valiokunnan puheenjohtaja tästä vähän lisää meille valaisee.

17.46 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Minäkin muistan elävästi sen lähetekeskustelun, jossa tärkein aihe oli tämä yli 75-vuotiaita koskenut ajokorttiansiön lääkärintoimen lykkääminen lokakuulle. Tästä pitkään keskusteltiin ja pohdittiin vähän monesta kulmasta, onko tämä nyt sitä positiivista ikäsyntymää omalla tavallaan, ja siinä oli monia muotoiluja.

Saattaa olla, että meillä on nyt yhteistä lainsäädäntöä tulossa unionitasolla, mikä aiheuttaa tämän muutoksen, mutta saattaapa tässä olla myöskin ihan substantiaalistakin syytä pohtia tuota asiaa uudestaan. Me todellakin olemme tässä tänään jo käyneet keskustelua — ehkä jatkammekin sitä vielä — tästä kiireettömästä hoitopäätöksestä ja havainneet sen, että eivät ainoastaan kadut ole kovin tyhjiä arkipäivisin vaan myöskin lääkärin vastaanotot ovat

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2020 vp

kovin tyhjiä, jolloin siellä olisi myöskin tilaa tehdä tällaisia rutiininomaisia tarkastuskäyntejä, jotka joka tapauksessa joudutaan jossain vaiheessa tekemään. Tämä olisi ehkä pareminkin oikea hetki sitä tehdä tämän tilan vuoksi ja toisaalta myöskin sen vuoksi, että nyt kun meille on tullut tämä kummallinen käytäntö, että me eristäydymme jopa terveydenhuollosta, lääkäreistä ja lääkärrien vastaanotoilta, niin tämä käytäntö ei tulisi vakiintuneeksi maan tavaksi, uusnormaaliksi, vaan rohkeasti voisimme käyttää terveyspalveluja, myöskin riskiryhmiin kuuluvat ikäihmiset, huomioiden tietysti kaikki nämä rajoitteet, mitkä meillä tässä muussa käyttäytymisessämme on.

Itse asiassa en näe sitä niin kauhean huonona, että tuo pieni muutos tuossa tapahtui, mutta minäkin mielelläni kuulen valiokunnan puheenjohtajalta, jos on jotain täydennystä, informaatiota vielä meille lisää antaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Sitten valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Kymäläinen.

17.48 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! Todellakin, ei tästä niin pitkä aika ole, kun lähetekeskustelussa keskustelimme, ja siinä tosiaan keskustelu painottui hyvin pitkälle tämän ajokortin terveystarkastuksen siirtämiseen. Lupasin tuolloin pikaista käsittelyä valiokunnassa, ja niin olemme tehneet.

Yritän valottaa tätä asetusta, joka tuli samanaikaisesti Euroopan komissiolta, kun me täällä kotimaassa käymme kansallista päätöksentekoa lävitse. Kuten edustaja Essayah hyvin tietää, unionin lainsäädäntö syrjäyttää kansallisen lainsäädännön, ja sen vuoksi olimme pikaisesti siinä tilanteessa valiokunnassa, että katsoimme järkevämmäksi vetää pois ministeriön esityksen mukaisesti tätä muuta lainsäädäntöä, jotta saamme tässä paketissa olevan lainsäädännön etenemään.

Eli viimeisimmässä asetusehdotuksen versiossa esitetään, että 1. helmikuuta — 31. elokuuta 2020 välisenä aikana vanhentuvien ajokorttien voimassaoloaika jatkettaisiin seitsemällä kuukaudella. Tarvittaessa jäsenvaltio voi hakea komissiolta jatkoaikaa poikkeukselle. Jäsenvaltio voi myös päättää, ettei se sovelle poikkeusta, jos ajokorttien uudistaminen ei ole vaikeutunut koronavirusepidemian johdosta tai se on ottanut käyttöön kansallisia järjestelyitä tilanteen helpottamiseksi.

Edustaja Marttinen totesi myös, että poikkeuksellisesta tilanteesta johtuen asetusehdotuksen käsittely tapahtuu tavanomaista nopeammin myös EU:ssa. Tavoitteena on saavuttaa asiasta ratkaisu ensi viikon alussa. Asetus tulisi voimaan jäsenmaissa ilman kansallista täytäntöönpanoa seitsemän päivän kuluttua asetuksen julkaisemisesta virallisessa lehdes-
sä.

Koska hallituksen esityksen lakiehdotuksissa säädetään osin samoista asioista kuin EU-asetuksissa, on liikenne- ja viestintävaliokunta hyväksynyt mietinnön, jossa ehdotetaan ajokorttilakia koskevan ensimmäisen lakiehdotuksen hylkäämistä kokonaan sekä kolmen pykälän poistamista viidennestä lakiehdotuksesta.

On epävarmaa, olisiko hallituksen esityksessä esitetty lääkärintodistusten toimittamista koskeva poikkeus laillisesti toteutettavissa EU-asetuksen voimaantulon jälkeen. EU-asetusehdotuksessa ajokorttien voimassaolo jatkuisi automaattisesti poikkeuksen ajan, joten ajokortin uudistamista ei tarvitsisi hakea. Hylättäväksi esitetyssä lakiehdotuksessa voimassaolo ei olisi jatkunut automaattisesti, vaan uudistamista olisi tullut hakea ajokorttilain mukaisesti. Vaaditun lääkärinlausunnon olisi voinut kuitenkin poikkeuksellisesti toimittaa uu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2020 vp

distamisen jälkeen. Käytännössä EU-asetusehdotuksen mukainen menettely ei vaatisi lainkaan toimenpiteitä ajokorttiaan uudistavilta kansalaisilta, mutta poliisiin olisi huomioitava ajo-oikeuden voimassaolon jatkuminen valvontatehtävissään.

Täällä todettiin siitä, mistä Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:kin on esittänyt valiokunnan mietintöön huomion, että EU-asetusehdotus ei koske kuorma- tai linja-autokuljettajan ajo-oikeuden voimassaolon jatkamiseksi vaaditun lääkärintodistuksen toimittamista eikä ajoterveydentilan ja ajokunnon valvontaa. Hallituksen esitykseen [Puhemies koputtaa] sisältyi ajoterveyden osoittamista koskevat ehdotukset ajokorttilain väliaikaisesta muuttamisesta. Sen sijaan EU-asetusehdotuksen mukaan kaikkien poikkeusajanjakson aikana vanhenevien ajokorttien voimassaoloaika jatkuisi seitsemällä kuukaudella. [Puhemies koputtaa] Tässäkin tapauksessa vaadittu lääkärintodistus toimitettaisiin vasta myöhemmin, kun ajokortin uudistaminen on tarpeen.

Arvoisa herra puhemies! Hallituksen esityksen ja EU-asetuksen tavoitteet ovat yhtenevät, mutta toteutustavat eroavat. Ajokorttien uudistaminen on Suomessa jatkunut poikkeusoloista huolimatta verrattain normaalisti.

17.52 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Tosiaankin olin itsekin valiokunnan jäsenenä tätä asiaa puimassa, ja todettiin siellä aika yhteistuumin kyllä, että tässä ei ole järkeä, että EU:sta on tällainen lainsäädäntö tullut. Tämä tietysti kertoo aika paljon siitä, minkä takia määrätty asiat voisivat kyllä oikeasti pysyä kansallisissa käsissä, koska tämä EU tuntuu aiheuttavan harmaita hiuksia lähes päivittäin jossain. Justiin olen asiaa hoitamassa esimerkiksi moottoripyöräilijöitten osalta, kun onkin nyt sitten tulkinnanvaraisia juttuja, kun ei välttämättä ole osattu täällä päässä hoitaa sitä asiaa niin kuin on ajateltu.

Ammattipätevyyshommasta, äsken edustaja Essayah puhui siitä: Ammattipätevyyydessä tietysti on sellainen homma, että sitä tarvittakaan ei ole niin kauheasti. Se käydään aika pitkälti netin kautta tällä hetkellä, eli niitä kokoontumisia ei enää sillä tavalla tehdä. Ja tässä ammattipätevyyskoulutuksessa niin kuin katsastusjutuissakin, mistä edustaja Marttinen puhui, on ongelmana hieman se, että jos me siirrämme niitä ja ruuhkautamme ne sitten johonkin tiettyyn jaksoon, tämä ongelma pesiytyy ensi vuodelle, seuraavalle vuodelle ja sitä seuraavalle. En tiedä, johtuuko tämä EU:sta vai Suomen lainsäädännön muuttamisesta: Esimerkiksi katsastukset mentiin muuttamaan niin, että se on katsastuspäivästä vuosi eteenpäin. Se oli täysin järjetön teko siinä mielessä, miten saadaan toimivaksi se katsastushomma, koska nytten se sitoo sen homman niin, että kun ennen oli kolmen kuukauden liukuma henkilöautoissa ja pakettiautoissa ja kuuden kuukauden liukuma kuorma-autoissa, niin saatiin elävöitettyä sitä ruuhka-aikaa, ja nyt se tarkoittaa sitä, että jokainen venyttää ne katsastuksensa sinne loppumetreille, koska mitä aikaisemmin käyt katsastamassa, niin sitä useammin joudut sitten pitkässä juoksussa katsastamaan. Tämä ongelma olisi tässäkin jutussa nimenomaan se, että jos nämä tulee tiettyinä aikajaksona tehtyä, niin se voimassaolo loppuu sitten tasan vuoden tai viiden vuoden päästä, riippuen mistä asiasta on puhe, ja silloin se tarkoittaa sitä, että jatkossa tämä ongelma olisi meillä ensi vuonna ja sitä seuraavana ja sitä seuraavana vuonna. — Kiitos.

17.55 Heikki Autto kok: Arvoisa herra puhemies! Noin lähtökohtaisesti haluan kiittää sekä valiokunnan puheenjohtaja Kymäläistä että koko liikenne- ja viestintävaliokuntaa riipeistä käsittelystä näiden pandemiatilanteen aiheuttamien EU-tason säädösmuutosten osalta niiden kansallisen implementoinnin eteenpäin viemiseksi. Tässä on toki keskuste-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2020 vp

lun kuluessa nostettu esiin aivan aiheellisiakin huomioita siitä, muun muassa edellä edustaja Laakson toimesta, voisivatko nämä toimet, joita tehdään nyt tässä tilanteessa, olla vielä jossain määrin tarkoituksenmukaisempia.

Mutta oikeastaan puheenvuoron halusin käyttää, arvoisa puhemies, vain siksi, että kun nyt poikkeusoloissa pystytään tekemään järkeviä joustavoittamisia, jotka nyt tietysti ovat välttämättömiä, että liikenne kulkee, että tavara kulkee, ihmiset pääsevät kulkemaan huolimatta siitä, että pandemiaa kaikki yhdessä torjumme, niin otettaisiin sitten käyttöön myös normaalioloissa niitä käytänteitä, jotka havaitaan hyväksi tässä tilanteessa. Euroopan tasolla ja varmasti meillä Suomessakin löytyy myös niitä sellaisia byrokraattisia säännöksiä, jotka aivan suotta hankaloittavat kansalaisten arkea ja kuormittavat hallintoa, ja kun nyt, niin kuin vanha kansakin sanoo, hätä keinot keksii, on löydetty keinoja joustavoittaa arkea ja tehdä siitä sujuvampaa, niin pyrittäisiin sitten näitä hyviä käytäntöjä jatkamaan myös olojen normalisoituessa.

17.56 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! Yritin tuossa pikaisesti ja kiirehtien vastata moneen esitettyyn kysymykseen. Huomasin, että muun muassa edustaja Martisen kysymykseen katsastuksesta, johon edustaja Laaksokin sitten yhtyi, unohtui vastata.

Tällä hetkellä meillä on sellainen tieto, että trio on esittämässä tätä eteenpäin meidän kansallista linjaa positiivisesti huomioiden. EU:n parlamentissa näyttäisi tällä hetkellä siltä, että kansallinen soveltaminen tulisi katsastuksen osalta Suomen toivomalla ja esittämällä tavalla mahdolliseksi, mutta tästä toki odotamme EU:n päätöstä ennen kuin sen täysin varmasti voin sanoa. Mutta tällä hetkellä näyttää siltä, että tämä todella menisi näin.

EU-parlamentin ja kansallisen lainsäädännön tavoite on kyllä siltä osin yksimielinen: tässä on yksiselitteisesti tarkoitus suojella ja säästää ihmishenkiä. Sen vuoksi varmasti tulee myös päällekkäisyyttä, jotta koko Euroopan alueella pystyisimme parhaalla tavalla ottamaan esille näitä lainsäädännöllisiä asioita eri aloihin liittyen. Toki tämä on ollut meidän käsittelymme kannalta harmillista, että tämä tuli päällekkäin meidän oman lainsäädäntömme kanssa. Jos tämä esitys olisi viikkoakin aiemmin EU:n osalta esitetty meille, olisimme voineet vielä lykätä valiokunnan käsittelyä, mutta sen toinen, huono puoli olisi ollut se, että nuo säädökset poikkeusoloihin, joita tämän paketin myötä nyt olemme eduskunnassa käsittelemässä ja vahvistamassa, olisivat sitten myöskin siirtyneet.

Tällä hetkellä tilanne on mielestäni ihan positiivisella tavalla meidän esitystemme kaltaisella tavalla etenemässä koko Euroopan alueella.

17.58 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Auton hyvän puheenvuoron jälkeen totean vain sen, kun hän peräänkuulutti tällaista luovuutta siinä, miten voisimme näitä erilaisia byrokraattisia kiemuroita poistaa Suomen lainsäädännöstä ja hallinnosta, että pitää muistaa, että viime vaalikaudella Sipilän hallituksen aikaanhan purettiin yli 300 normia, ja jos me aiomme selvittää tästä koronaviruksen aiheuttamasta taloudellisesta lamasta, joka on todella syvä ja näköjään syvenee koko ajan, niin ainoa tehtävä, mikä on käytännöllisesti katsoen kustannusneutraali — ei tule kustannuksia yhtään, suorastaan säästyy rahaa — on se, että puramme byrokratiaa tehokkaasti. Ei voi olla niin, että pienemmässä mitta-kaavassa joku ajokortin uusiminen on hyvin vaikea toimenpide. Se järjestelmä pitää laittaa sillä keinoin toimimaan — kyllä varmasti keksitään keinot siihenkin.

Mutta sitten se, mikä pitää tässä maassa laittaa hyvin kiireellä kuntoon, on suurten lupakäsittelyjen turha byrokratia. Se on armotta purettava. Meillä seisoo miljardihankkeita

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2020 vp

tuolla hallinnon rattaissa tänä päivänä. Kun ei saa lupaa, niin ei saa rakentaa, ei synny työpaikkoja, ei synny valtiolle eikä kunnille verotuloja. Tämä kierre on katkaistava, jos me kerran meinaamme tästä lamasta ylös nousta. Se, kun kuulee jatkuvasti puheenvuoroja, että pitää olla sitä tarkastelua, sitä vertailua ja vaikka mitä, tulee johtamaan pian aikaa siihen, että nämä meidän työpaikkamme karkaavat sitten jonnekin muualle, ja siitä ei ole sitten kellekään hyötyä. Ainoa kärsijä on suomalainen veronmaksaja.

18.00 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Kiitän valiokunnan puheenjohtajaa vastauksista ja selvennyksistä näihin kysymyksiin, joita tämä mietintö herätti, ja näitä kaikkia tietoja se ei ymmärrettävästi vielä voinut edes sisältää. Mutta kyllä tästä herää se kysymys ja pohdinta, että kun koronaepidemiankin tilanne vaihtelee Euroopan unionin maasta toiseen, niin olisiko kuitenkin periaatteessa parempi, että tämän tyyppinen lainsäädäntö olisi kansallisissa käsissä eikä tulisi näitä yhteisiä EU-asetuksia. Ymmärrän hyvin valiokunnan ratkaisun tässä, ja varmasti valiokunta on menetellyt tässä viisaasti, mutta ihan periaatteellisesti pohdin, että kun on kysymys kansallisesta tilanteesta ja myös terveydenhoidon resursseista ja tilanteesta, niin kyllähän täällä parhaiten pystyttäisiin arvioimaan esimerkiksi sitä, minkälaisia joustoja näihin lääkärintlausuntoihin tarvitaan. Eli onko tässä kaikkein viisain ratkaisu se, että meillä on Euroopan unionin laajuiset säädökset tämän tyyppisistä asioista? Tätä vain jäin pohtimaan.

18.02 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! Niin, tätä voimme kukin itseksemme ja yhdessä pohtia, olisiko tärkeämpää, että tämä olisi kansallisissa käsissä vai EU-parlamentin asetusten takana, ja siihen minulla ei ole antaa vastausta muuten kuin että totean, että olemme alisteisia EU-parlamentin asettamalle lainsäädännölle ja sen mukaisesti olemme tässä toimineet.

Kertaan vielä tähän loppuun: EU:n asetusehdotuksessa ajokorttien voimassaolo jatkuu automaattisesti poikkeuksen ajan, joten ajokortin uudistamista ei tarvitsisi hakea. Sen sijaan meillä kansallisessa esityksessä esitettiin, että lääkärintlausunnon olisi voinut poikkeuksellisesti toimittaa tämän uudistamisen jälkeen, kun ajokortin uudistamisen lykkäystä olisi haettu. EU-asetusehdotuksen mukainen menettely ei vaatisi lainkaan toimenpiteitä ajokorttiaan uudistavilta kansalaisilta. Tämän poikkeusajan osalta tämä pyrkii niin sanotusti yksinkertaistamaan tätä käsittelyä.

18.03 Kimmo Kiljunen sd: Tässä on luotu nyt tätä vastakkainasettelua, ei nyt vastakkainpohdiskelua, EU:n lainsäädännön ja Suomen lainsäädännön välillä, ja aivan kuten valiokunnan puheenjohtaja tuossa juuri siteerasi, EU lähtisi liikkeelle hieman voimakkaammas-ta toimesta eli siitä, että lykätään kokonaisuudessaan tätä ajokortin uusimista. Mutta EU:ssahan todettiin myöskin niin — jos ymmärsin oikein sen valiokunnan kannanoton tai sen, mitä siellä selvityksissä tuli esille — että ellei kansallinen lainsäädäntö ole tehnyt jo jotakin muita toimenpiteitä tässä yhteydessä. Eli kyllä unioninkin puolella kaikesta kritiikistä huolimatta, mitä Euroopan unionia kohtaan tulee, huomioidaan myöskin kansallinen lainsäädäntö ja sen merkityssisältö tällaisissa tilanteissa. Sekin on tässä lisähuomiona ole-massa. Eli se EU:n lainsäädäntö ei ole sillä tavalla suoraan sitova Suomea kohtaan, vaan se tunnistaa tässä myöskin kansallisen lainsäädännön merkityksen.

Yleiskeskustelu päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2020 vp

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 62/2020 vp sisältyvien 2.—6. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen hallituksen esitykseen HE 62/2020 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.